

OECD *Multilingual Summaries* Development Co-operation Report 2014 Mobilising Resources for Sustainable Development

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/dcr-2014-en

Kalkınma İşbirliği Raporu 2014 Kaynakların Sürdürülebilir Kalkınma İçin Seferber Edilmesi

Türkçe Özet

Milenyum Kalkınma Hedefleri, artık 2015'te reşit oluyor. Ama birçok kalkınma sorunu devam ediyor ve başkaları da ortaya çıkıyor. Halen uluslararası toplum tarafından Birleşmiş Milletler Genel Kurulu gözetiminde tartışılmakta olan 2015 sonrası hedefler, sosyal, çevresel ve ekonomik kaygıları bir dizi Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri içerisinde bütünsel hale getirecek.

Bu Kalkınma İşbirliği Raporu (2015 sonrası hedefler üzerine bir üçlemenin ikincisi olarak) bu hedeflerin gerçekleştirilmesini finanse etmek üzere gereken kaynakları seferber etmek için neler yapılabilir sorusunu soruyor.

Sürdürülebilir kalkınma nasıl finanse edilmeli?

Resmi kalkınma yardımı (RKY) yakın zamanlara kadar kalkınmayı finanse etmenin başlıca kaynağı olarak görülmekteydi (1. Bölüm). Ancak, daha geniş bir dizi küresel Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini finanse etmek için başka birçok kaynağa ihtiyaç duyulacak. Aynı zamanda RKY, kalkınmaya destek olmaya yönelik hareketlerin sadece bir kısmıdır: 2012'de yaklaşık 135 milyar USD olan RKY, OECD Kalkınma Yardım Komitesine (KYK) üye 29 ülkeden tüm resmi ve özel hareketlerin sadece %28'ini oluşturuyordu. Genel olarak 2012'de gelişmekte olan ülkeler KYK ülkelerden 474 milyar USD aldılar ve buna RKY'nin yanı sıra dahil olan "diğer resmi hareketler" şunlardı: Kamu kurumları tarafından piyasa koşullarına yakın koşullarda ve/ya ticari bir motifle sağlanan finansman (4. Bölüm); doğrudan yabancı yatırım gibi, piyasa koşullarında sağlanan özel finansman (5. Bölüm); ve hayır kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları (STK'lar) tarafından sağlanan özel hibeler (8 ve 9. Bölümler). Bu, gelişmekte olan ülkelerin önündeki finansman seçeneklerinin artan bir çeşitlilik göstermesinin bir yansıması olup, bu seçenekler, gitgide daha yenilikçi olmakta ve daha da fazla finansman sağlanması için büyük bir potansiyel taşımaktadır (6, 11 ve 15. Bölümler).

Bu Kalkınma İşbirliği Raporunda yer alan çeşitli fikirler, kalkınma finansmanında yeni bir fırsat çağına tanıklık ediyor. Gelişmekte olan ülkeler, Güney-Güney işbirliği aracılığıyla birbirlerine destek oluyorlar (3. Bölüm); vakıflar, doğrudan verme (8. Bölüm) ve sosyal işletmeler (16. Bölüm) yeni seçenekler sunuyor; ve göçmen işçiler tarafından gönderilen işçi dövizleri büyük bir potansiyel oluşturuyor. Fakat bu finansman türlerinin hepsi RKY ile aynı temel ilkeleri esas almayabiliyor - ve hepsinin hedefi sürdürülebilir kalkınma da olmayabiliyor.

Tüm bunlar, diğer kaynaklara kıyasla RKY'nin rolüne yeniden bakma gereği doğuruyor.

Ayrıca, sürdürülebilir bir küresel kalkınma gerçekleştirme çabaları çerçevesinde kalkınma işbirliğinin rolünü gözden geçirmek için - finansal olanlar ötesinde - başka nedenler de var:

- Sürdürülebilir kalkınma artık "Kuzey" ülkeleri tarafından "Güney" ülkelere "yardım" yapılması meselesi değil; fırsatlar, sorumluluklar ve seçeneklerin dengeli bir şekilde paylaşılması meselesidir.

- Gitgide daha fazla sayıda gelişmekte olan ülkeler, kendi kalkınmalarını sağlıyor ve kendileri kalkınma işbirliği gerçekleştiriyorlar (2. Bölüm).
- Yoksulluğun azaltılması ve sürdürülebilir kalkınma – savaş ve çatışmalar (19. Bölüm), çevre ve iklim sorunları (18. Bölüm), istikrarsız bir mali ortam, adaletsiz ticaret koşulları (21. Bölüm) ve bulaşıcı hastalıklar gibi – geleneksel kalkınma yaklaşımlarının baş etmekte yetersiz kaldığı sorunlar olan (17. Bölüm) “pasaport tanımayan sorunların” çözümü doğrultusunda ilerleme kaydedilmesine artan oranda bağlı hale geliyor.

Böylesi küresel sorunların ele alınması, bütün aktörlerin katkısını gerektiriyor - ve bu aktörlerin her birinin de tekil ve kolektif olarak eyleme geçmekte sorumluluk üstlenmesi gerekiyor.

RKY hâlâ önem taşıyor

Bu genişleyen fırsat pencereleri ve artan sorunlar bağlamında RKY, özellikle stratejik ve “akıllı” bir şekilde kullanıldığında, sürdürülebilir kalkınma için yaşamsal olmaya devam ediyor. Örneğin:

- RKY, başka kaynaklar cezbetmekte ya da üretmekte zorlanan, kırılgan ve en az gelişmiş ülkeler için önemli fonlar ve destek sağlayabiliyor (19. Bölüm).
- RKY, riskleri dağıtıp paylaştırarak ve teşvikler oluşturarak, yüksek riskli durumlarda yatırımları cazip hale getirmekte kullanılabiliyor (11, 12 ve 15. Bölümler).
- RKY, kapasite yaratmak ve iyi uygulamaları paylaşmak suretiyle ülkelerin kendi iç kaynaklarını üretme ve yönetmelerine yardımcı olabiliyor (7 ve 14. Bölümler).
- RKY, yatırım ve ticaret gibi alanlarda politik reformlar aracılığıyla olumlu bir kalkınma ve yatırım ortamı yaratılmasına destek olabiliyor (12 ve 21. Bölümler).

Kalkınma artan oranda içeriden sürdürülecektir

Gelişmekte olan ülkeler, kendi kalkınmalarını teşvik etmek ve “yardım” bağımlılığından çıkmak için artan oranda kendi potansiyellerini kullanıyorlar. Bunu örneğin aşağıdaki şekillerde yapıyorlar:

- Vergi sistemlerinin kapasitesini arttırarak. Mutlak rakamlara bakıldığında vergi gelirlerinin yanında RKY cüce kalıyor: 2012'de Afrika'da toplanan toplam vergi, bu kıtaya verilen kalkınma yardımı hacminin on katıydı (1, 7 ve 14. Bölümler).
- Yurtdışında çalışan göçmenler tarafından yurda gönderilen işçi dövizleri havuzunun büyümesinden yararlanmanın yaratıcı yollarını bularak. İşçi dövizleri, gelişmekte olan ülkelerin birçoğu için en büyük dış finansman kaynağı olup, 2012'de 351 milyar USD'ye ulaşmış, böylece hem RKY, hem de doğrudan yabancı yatırımlardan daha yüksek olmuştur (10. Bölüm).
- Diğer gelişmekte olan ülkeler dahil, diğer ülkelerdeki firmalardan yatırımlar cezbetmek için gerekli ortam ve politikalar oluşturarak (12. Bölüm).
- Gayrimeşru mali hareketler aracılığıyla neden olunan para kaybı ve yolsuzlukla mücadele ederek (13. Bölüm).

Bundan sonraki adımlar

Dünya, sürdürülebilir kalkınmayı finanse edebilir: kaynaklar ortada. Küresel toplumun sorumluluğu, mevcut finansman seçeneklerini değerlendirerek, bunları 2015 sonrası hedeflerini gerçekleştirmek için kullanmak, eşgüdüm sağlamak ve takip etmektir. Bu raporda vurgulanan başlıca bazı eylemler şunları içeriyor:

- RKY'yi en çok ihtiyaç duyulan yerlere - en az gelişmiş ülkelere ve kırılgan devletlere - yöneltmek ve başka kaynakları seferber etmede kullanmak.
- RKY kavramını yeniden düzenleyerek, mevcut mali ortamda amaca uygun olmasını sağlamak.
- Küresel 2015 sonrası Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini gerçekleştirme potansiyeline sahip tüm finansman kaynaklarını yenilikçi bir şekilde kullanmak.
- 2015 sonrası Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik çabalar üzerinde tüm finansman sağlayıcılar arasında karşılıklı güçlendirme ve işbirliğini arttırmak.
- Vergi, finans, yatırım ve ticaret alanlarında yerel ve küresel politik reformları desteklemek ve yurtiçi ve uluslararası politikalar arasında uyum sağlamak.

- Gayrimeşru uluslararası hareketleri önlemek için gerekli mevzuat ve işbirliğini hızlandırmak.
- İstikrarlı bir iklim ya da barış ve güvenlik gibi küresel varlıkların finansmanında siyaseten cesur ve yenilikçi olmak ve bunları sağlamak için gerekli yapıları ve mekanizmaları geliştirmeye başlamak.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2014), *Development Co-operation Report 2014: Mobilising Resources for Sustainable Development*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2014-en